

Справа перед Міжнародним кримінальним судом (МКС):

Прокурор проти Рінальді

Слухання Палати досудового провадження з метою затвердження обвинувачень

Цей вигаданий сценарій призначений, щоб дати можливість студентам ознайомитися з правом і практикою міжнародного гуманітарного та кримінального права. Відповідно до правил змагань, команда повинна написати Меморандум для кожної з ролей: (1) Сторони обвинувачення та (2) Сторони захисту.

Провадження: Слухання відбувається в юрисдикції Міжнародного кримінального суду («МКС») на стадії «затвердження обвинувачень» відповідно до статті 61 Римського статуту МКС 1998 року («Римський статут»). На цьому етапі Сторона обвинувачення повинна «підтримати кожний пункт обвинувачення доказами, достатніми для встановлення істотних підстав вважати, що ця особа вчинила злочин». Обвинувачений може заперечувати проти обвинувачень і оскаржувати докази, представлені Стороною обвинувачення.

Факти: Справа повністю вигадана. Виклад Справи включає всі факти, підтверджені доказами, які були передані стороні захисту, а також факти та докази, представлені стороною захисту. Команди повинні обмежитися наведеними фактами. Ні сторона обвинувачення, ні сторона захисту не можуть представляти нові докази або факти під час слухання (стаття 61(6)(с) Римського статуту не застосовується). Тим не менш, команди можуть робити обґрунтовані висновки з фактів.

Юрисдикція: Сторони можуть, якщо це доречно, вирішувати питання класифікації конфлікту. Будь-які інші питання юрисдикції повинні бути проігноровані.

Застосовне право: Відповідно до статті 21 Римського статуту. Командам пропонується послуговуватися також практикою міжнародних та національних судів. Якщо команди посилаються на рішення судів, це мають бути провідні рішення, і команди повинні очікувати, що їх попросять надати інформацію про справу, що розглядалась, заголовок/номер та частини судового рішення, на які вони посилаються в аргументах.

Палата досудового провадження звертається до Сторін з таким питанням:

Чи є докази достатніми для встановлення вагомих підстав вважати, що доктор Софія Рінальді здійснила пособництво і підбурювання до вчинення воєнного злочину умисного спрямування нападів на цивільні об'єкти (стаття 8(2)(b)(ii) Римського статуту) та воєнного злочину вчинення нападу з усвідомленням того, що такий напад призведе до випадкової загибелі чи поранення цивільних осіб або заподіє шкоди цивільним об'єктам (стаття 8(2)(b)(iv) Римського статуту) та статті 25(3)(с) Римського статуту?

ВИКЛАД ФАКТІВ

I. Вступ

1. Міжнародний кримінальний суд розглядає ситуацію в державі Грюер. Грюер — гірська країна, вкрита пагорбами, густими лісами та родючими долинами. Має спільний південний кордон з державою Рокфор: велика річка служить природним кордоном між двома країнами. У низинах країни панує помірний клімат. Грюер має вихід до моря вздовж свого південного узбережжя, що забезпечує йому значні стратегічні та торговельні переваги у зв'язку з функціонуванням великих портів.
2. Державні утворення на сучасній території Грюера відомі з 12 століття. В окремий період історії Грюер був частиною імперії, яка в кінцевому підсумку розпалася, що призвело до створення кількох незалежних держав, зокрема й Рокфору. Напруженість між Грюером і Рокфором триває з 17 століття, викликана прикордонними суперечками та культурними відмінностями (зокрема мовою та релігією). У Грюері розмовляють грюерською та сповідують християнство, у Рокфорі побутує рокфорська та переважає буддизм.
3. Грюер має високоіндустріалізовану економіку. Її найбільш розвиненими секторами є виробництво сталі та технології. Вигідне розташування поблизу основних морських шляхів значно зміцнює торговельний сектор. Одне з найбільших міст, Алказ, розташоване в південній частині Грюера і є фінансовим та адміністративним центром країни. Воно служить ключовим транспортним і комунікаційним вузлом, що з'єднує різні частини країни.

🔍 Алказький медичний інститут

Алказький медичний інститут (АМІ)

АМІ залишається всесвітньо відомим закладом, що спеціалізується на передових медичних дослідженнях і впровадженні передових технологій в систему охорони здоров'я. Лікарня відома своїм досвідом роботи в роботизованій хірургії, онкології та інших високотехнологічних галузях медицини.

Незважаючи на своє розташування, АМІ приваблює пацієнтів та медичних працівників з усього світу, часто задаючи світові тенденції в інноваціях у сфері охорони здоров'я.

4. Зі свого боку держава Рокфор має особливо родючі сільськогосподарські землі та помірний клімат. На півночі простягається степова зона, що робить державу вразливою у питаннях оборони від північного сусіда держави Грюер. Річка, що

- відокремлює Рокфор від Грюєр, відіграє вирішальну роль у зрошувальній системі Рокфора. Не маючи виходу до моря, Рокфор покладається на наземні торговельні шляхи.
5. Країна пережила бурхливу політичну історію, часто відзначену періодами внутрішніх заворушень. На відміну від Грюєра, Рокфор був частиною різних іноземних імперій, які сформували його культуру в унікальне поєднання регіональних впливів. Відносини між державами Рокфор і Грюєр коливалися між союзами і військовими діями, в першу чергу з огляду на територіальні суперечки. Давні претензії Грюєру на певні регіони були ключовим джерелом напруженості.
 6. Економіка держави Рокфор в основному базується на сільському господарстві, зі значним виробництвом зерна, вина та молочних продуктів. Крім того, країна має значні родовища корисних копалин, що сприяє зростанню промислового сектору.

Уривок з аналізу політичного радника Посольства Швейцарії в Грюєрі

«Напруженість у відносинах між державами Грюєр і Рокфор довгий час була джерелом нестабільності в регіоні. В основі напружених відносин лежать історичні, територіальні та економічні претензії. Нинішній конфлікт можна розуміти як кульмінацію десятиліть невіршених суперечок, зосереджених насамперед навколо територіальних претензій, підкріплених аргументом культурних подібностей населення прикордонних територій Рокфора до культурних традицій Грюєра, та економічної конкуренції.

Грюєр побудував велику греблю на річці, яка служить природним кордоном між двома країнами. Ця гребля значно зменшила водопостачання до сільськогосподарського центру Рокфора, що призвело до серйозних екологічних та соціальних наслідків. Внаслідок зміни русла річки й подальшого негативного впливу на сільське господарство в Рокфорі відбулись різка зміна кліматичних умов, зменшення родючості ґрунтів та, як наслідок, масове переміщення населення в пошуках родючих земель. Крім того, рівень еміграції зріс на 15% порівняно з попереднім десятиліттям.»

[...]

«Прикордонні сутички та вторгнення

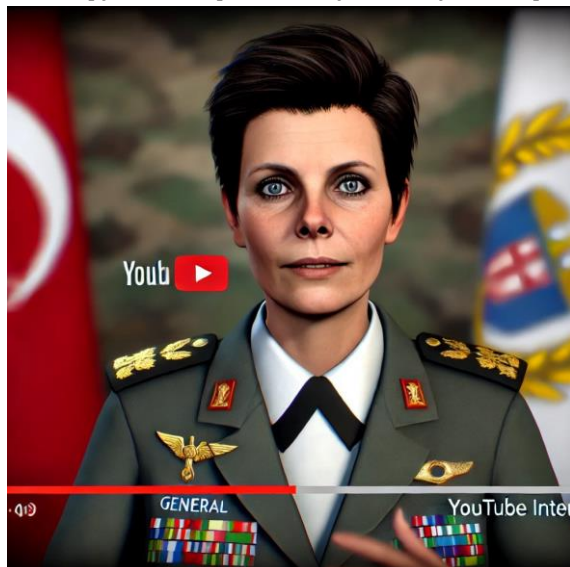
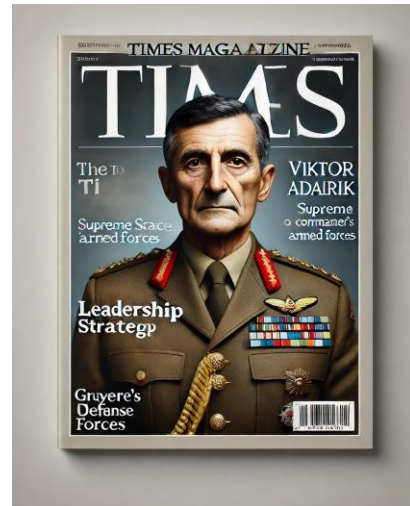
Напруженість досягла критичної точки, коли біля дамби спалахнули прикордонні сутички. Кульмінацією стало вторгнення Грюєром у Рокфор 21 вересня 2022 року. Грюєр виправдовує вторгнення як засіб забезпечення регіональної безпеки та повернення територій, які, як стверджує Грюєр, історично та культурно належать цій державі. Населення цих територій розмовляє грюєрською і сповідує панівну релігію Грюєра, на відміну від буддизму, поширеного серед решти регіонів Рокфору».

[...]

«Незважаючи на те, що ні Грюєр, ані Рокфор не є державами-учасницями Римського статуту, 21 вересня 2022 року обидва уряди визнали юрисдикцію Міжнародного кримінального суду (МКС) відповідно до статті 12(3) Римського статуту».

II. Перебіг воєнних дій

7. Рання фаза (вересень – жовтень 2022 року): 21 вересня 2022 року Грюер швидко просунувся у прикордонні регіони Рокфора за допомогою скоординованих ракетних ударів по військовій інфраструктурі Рокфора. Рокфор, хоч спочатку і був захоплений зенацька, відповів безпілотниками Deserticon-14, здійснюючи напади на логістику Грюера.
8. У жовтні – листопаді 2022 року Рокфор продовжив здійснювати напади на об'єкти на території Грюера, застосовуючи запуски безпілотників та балістичних ракет хвилями. У відповідь, починаючи з грудня 2022 року, Грюер підвищив частоту ракетних обстрілів міст, інфраструктури та цивільних районів Рокфора, включаючи електромережі та системи водопостачання. Генеральна Асамблея ООН проголосувала за резолюцію, яка засудила такі напади Грюера.
9. У жовтні 2022 року генерал Віктор Адальрік, верховний головнокомандувач Збройних сил Грюера, дав інтерв'ю журналу Times. У матеріалі йдеться про те, що він є натхненником військової стратегії Грюера. Він вірить у «всепоглинаючу силу». Саме Адальрік спланував і здійснив перші ракетні удари, які завдали шкоди військовій інфраструктурі Рокфора.
10. Його філософія обертається навколо швидких, рішучих наступів, спрямованих на деморалізацію противника та примус до швидкої капітуляції. Його головна мета — позбавити Рокфор здатності воювати, знищуючи ключові активи, що підтримують життєдіяльність держав, такі як електростанції, транспортні мережі та системи зв'язку.
11. У грудні 2022 року, генерал Елеонора Вернан, яка очолює Сили оборони Рокфора, дала інтерв'ю «Youtube» каналу Парламенту Рокфора, де говорила про те, що її «увага зосереджена на веденні асиметричної війни, з використанням нетрадиційних тактик, щоб порушити переважаючу вогневу міць Грюера».

12. Однією з основних стратегій генерал Вернан назвала використання безпілотних систем, здатних долати великі відстані під керівництвом оператора (до 500 км) або автономно (до 2000 км). Основним типом безпілотників на озброєнні Рокфору є дрони Deserticon-14. Вони здатні протистояти впливам комплексів радіоелектронної боротьби. Проте мають такі недолік: можуть збиватися зі шляху, коли працюють в автономному режимі наведення через GPS, через спуфінг-атаки.

13. У цьому інтерв'ю Вернан

говорить, що Сили оборони Рокфора використовують безпілотники та балістичні ракети, щоб знищувати об'єкти протиповітряної оборони та установки для запуску далекобійної зброї. Перевантажуючи системи протиракетної оборони Грюєра одночасними нападами, вона прагне «погіршити здатність Грюєра захищатися від подальших нападів». На її погляд, ця тактика особливо ефективна для викриття слабких місць в обороні Грюєра і дозволяє безпілотникам Рокфора Deserticon-14 проникати вглиб території ворога. Вернан також використовує безпілотники-приманки для приведення в дію систем протиповітряної оборони Грюєра, виснажуючи їхні перехоплювачі та роблячи їх уразливими для подальших нападів.

Уривок із UN Doc. S/15834 (20 лютого 2023 року)

Місія з інспекції атаки безпілотників на Алказький медичний інститут і склад боєприпасів

Доповідь Генерального секретаря

Наслідки ударів безпілотниками

1. Вранці 15 січня 2023 року було завдано масштабного удару безпілотниками із залученням кількох безпілотників Deserticon-14. Ціллю нападу був склад боєприпасів поблизу лікарні. В цей час у лікарні перебував грюельський генерал Маркус Сорель, який за подальшою заявою прес-центру Збройних сил Грюєра проходив лікування в онкологічному відділенні.
2. [...]

Жертви та руйнування

3. Напад призвів до значних жертв. Медичний інститут Алказа був сильно пошкоджений, частини лікарні обвалилися через силу вибухів. Медичний персонал, пацієнти та цивільні особи в прилеглих районах опинилися в радіусі впливу вибухів. За попередніми даними, **понад 57 жертв і понад 90 поранених** внаслідок ушкоджень від уламків та завалів будівель.
4. Інфраструктура лікарні була критично пошкоджена, зокрема життєво важливе медичне обладнання та приміщення, що унеможливило її подальшу роботу. Доля генерала Сореля залишається невідомою, але повідомляється, що він був або критично поранений, або загинув під час нападу.

14. Відомо, що однією з довірених осіб та юридичною радницею генерала Елеонори Вернан була доктор Софія Рінальдї. Доктор Софія Рінальдї спеціалізується на міжнародному гуманітарному праві. Як головний юридичний радник генерала Елеонори Вернан, Рінальдї відіграла важливу роль у наданні правових консультацій під час військових операцій Рокфора. Вона має докторський ступінь з міжнародного права університету, що входить до Ліги плюща.

МКЧХ

Свідчення полковника Адріана Сарторі

Я, полковник Адріан Сарторі, служив заступником командувача Сил оборони Рокфора генерала Елеонори Вернан під час конфлікту з Грюером з вересня 2022 року по лютий 2023 року. Протягом цього періоду я на власні очі спостерігав за важливою роллю, яку відіграла доктор Софія Рінальді, юридичний радник генерала Верана, у формуванні військової стратегії, яку ми застосовували.

Доктор Рінальді регулярно була присутня на зустрічах високого рівня, де генерал Вернан консультувалася з нею перед прийняттям важливих тактичних рішень. Я чітко пам'ятаю кілька випадків, коли доктора Рінальді запрошували, щоб оцінити законність вибору певних цілей або способів використання наявної зброї. Наприклад, перед нападами безпілотників на системи протиповітряної оборони Грюера та об'єкти радіоелектронної боротьби генерал Вернан зверталася до доктора Рінальді щодо того, чи кваліфікуються ці системи як законні військові цілі та чи впливає їхнє розташування поруч із об'єктами цивільної інфраструктури на кваліфікацію. Доктор Рінальді завжди надавала детальний аналіз, враховуючи міркування щодо дотримання принципу пропорційності та запобіжних заходів, які можна було б вжити.

Софія Рінальді часто наголошувала під час офіційних нарад на важливості мінімізації жертв серед цивільного населення та уникнення непотрібних руйнувань цивільної інфраструктури. Генерал Вернан серйозно ставилася до цих юридичних міркувань, часто переглядаючи або відкладаючи напади на основі порад доктора Рінальді. Наприклад, 28 листопада 2022 року рішення утриматися від нападу на лікарню, в якій, як вважалося, зберігалось військове майно, ґрунтувалося на тому, що доктор Рінальді наполягала на подальшому розслідуванні.

Підпис:

Полковник Адріан Сарторі,
Заступник командувача Силами оборони Рокфора

Дата:

5 січня 2024 року

Свідчення капітана Лючії Д'Амато

Я, капітан Лючія Д'Амато, служила офіцером зв'язку в Силах оборони Рокфора під командуванням генерала Елеонори Вернан під час конфлікту з Грюером з вересня 2022 року по лютий 2023 року. Я була присутня під час численних стратегічних зустрічей між генералом Вернаном та її юридичним радником, доктором Софією Рінальді, на яких обговорювалися юридичні аспекти військових операцій.

Перед зустріччю, що відбулася на початку січня 2023 року, незадовго до удару безпілотника по медичному інституту в місті Алказ, я випадково почула приватну розмову між генералом Вернан і доктором Рінальді. Під час дискусії вони згадали про дані розвідки, що генерал Сорель хворий на рак підшлункової залози та знаходився в алказькій лікарні. Я чітко пам'ятаю слова радниці Рінальді: «можна покрити територію хвилиною» та «це можна показати, як розміщення Рокфором військової цілі посеред щільно населеного міста». А ще обговорювали, що тактикою Грюера є напад на об'єкти цивільної інфраструктури Рокфора і світова спільнота нічого з цим не робить, тому іншого виходу, окрім як діяти у відповідь, не залишається. До того ж «цивільне населення підтримує дії своєї влади».

МКЧХ

Я вважаю, що ця розмова вплинула на подальші рішення, прийняті генералом Вернан, зокрема щодо ударів безпілотниками по Алказькому медичному інституту. Я не можу спокійно думати про цей напад. Там загинули діти...

Підпис:

Капітан Лючія Д'Амато,
Офіцер зв'язку, Сили оборони Рокфора

Дата:

25 лютого 2024 року

15. У березні 2023 року, під час конфлікту між Рокфором і Грюєром, генерал Елеонора Вернан, головний архітектор військової стратегії Рокфора, була вбита внаслідок прицільного ракетного удару сил Грюєра. Її смерть стала поворотним моментом у конфлікті, оскільки армія Рокфору залишилася без свого головного командира.
16. Після смерті Вернан увага швидко змістилася на її юридичну радницю, доктора Софію Рінальдї, яка відіграла центральну роль у консультуванні та обґрунтуванні військової тактики Рокфора під час конфлікту. З'явилися звинувачення щодо її причетності до прийняття рішень, які призвели до значних жертв серед цивільного населення, зокрема ударів безпілотників по цивільній інфраструктурі, включаючи Алказький медичний інститут.

Таємний наказ генерала Маркуса Сореля

Дата: 14 січня 2023 року

«Перемістити склад боєприпасів, що знаходиться поблизу Алказького медичного інституту в село Грац (база No.395). Розслідувати рішення розмістити боєприпаси та системи протиповітряної оборони в середмісті Алказа поблизу Алказького медичного інституту».

УТОЧНЕННЯ ДО ФАКТІВ

1. **На якій відстані від лінії розмежування знаходиться склад боєприпасів?** Склад знаходиться за 235 км від лінії розмежування та 654 км від кордону між Грюєром та Рокфором.
2. **На якій конкретній відстані від Алказького медичного інституту знаходився склад боєприпасів та який тип і кількість боєприпасів там зберігалися на момент влучання?** Відстань між складом боєприпасів та Алказьким медичним інститутом становить 1,2 км. Станом на 15 січня на місці складу боєприпасів знаходилась системи протиповітряної оборони та 4 ракети S-300.
3. **Яким нормативним актом визначено повноваження та юридична відповідальність Софії Рінальдї?**

Уривок з підзаконного нормативного акту Міністерства Оборони Рокфора (чинний у 2021-2024 роках):

«Обов'язки юридичного радника щодо забезпечення дотримання норм

міжнародного гуманітарного права

1. Під час збройного конфлікту працівники юридичної служби Сил оборони Рокфора виконують обов'язки юридичних радників.

Юридичні радники повинні надавати консультації командуванню щодо дотримання норм МГП, правил застосування сили та щодо проведення інструктажу особового складу з їх виконання.

2. Під час збройного конфлікту юридичний радник зобов'язаний:

візувати проекти документів перед прийняттям відповідним військовим командуванням рішення на ведення воєнних дій з точки зору відповідності їх нормам і приписам МГП;

надавати необхідну допомогу військовому командуванню у вирішенні складних питань і вибору способу дій, який був би одночасно і законним, і ефективним;

надавати допомогу військовому командуванню у вирішенні правових питань, які виникають, та усуненні перешкод, що можуть виникнути під час ведення воєнних дій;

за необхідності брати безпосередню участь у веденні воєнних дій;

знайомитися з планами майбутніх воєнних дій з метою оцінки відповідності їх нормам і вимогам МГП».

4. **Чи є помилка в реченнях: 1) «Кульмінацією стало вторгнення Грюєром у Рокфор 21 вересня 2021 року» в уривку з аналізу політичного радника Посольства Швейцарії в Грюєрі?** Так, правильне речення має бути: «Кульмінацією стало вторгнення Грюєром у Рокфор 21 вересня 2022 року» (імплементовано у Виклад фактів).
5. **Чи є помилка в реченні: «Незважаючи на те, що Грюєр не є державою-учасницею Римського статуту, 21 вересня 2022 року його уряд визнав юрисдикцію Міжнародного кримінального суду (МКС) відповідно до статті 12(3) Римського статуту» в уривку з аналізу політичного радника Посольства Швейцарії в Грюєрі?** Так, правильне речення: «Незважаючи на те, що ні Грюєр, ані Рокфор не є державами-учасницями Римського статуту, 21 вересня 2022 року обидва уряди визнали юрисдикцію Міжнародного кримінального суду (МКС) відповідно до статті 12(3) Римського статуту» (імплементовано у Виклад фактів).
6. **Чи є фактичні помилки в уривку з UN Doc. S/15834 (20 лютого 2023 року)?** Так, уривок з UN Doc. S/15834 (20 лютого 2023 року) має використовуватись у такій редакції (імплементовано у Виклад фактів):

Уривок із UN Doc. S/15834 (20 лютого 2023 року)

Місія з інспекції атаки безпілотників на Алказький медичний інститут і склад боєприпасів

Доповідь Генерального секретаря

Наслідки ударів безпілотниками

5. Вранці 15 січня 2023 року було завдано масштабного удару безпілотниками із залученням кількох безпілотників Deserticon-14. Ціллю нападу був склад боєприпасів поблизу лікарні. В цей час у лікарні перебував грюельський генерал

Маркус Сорель, який за подальшою заявою прес-центру Збройних сил Грюєра проходив лікування в онкологічному відділенні.

6. [...]

Жертви та руйнування

7. Напад призвів до значних жертв. Медичний інститут Алказа був сильно пошкоджений, частини лікарні обвалилися через силу вибухів. Медичний персонал, пацієнти та цивільні особи в прилеглих районах опинилися в радіусі впливу вибухів. За попередніми даними, **понад 57 жертв і понад 90 поранених** внаслідок ушкоджень від уламків та завалів будівель.
8. Інфраструктура лікарні була критично пошкоджена, зокрема життєво важливе медичне обладнання та приміщення, що унеможливило її подальшу роботу. Доля генерала Сореля залишається невідомою, але повідомляється, що він був або критично поранений, або загинув під час нападу.